

København, 14. august 2023,
Udlændinge- og Integrationsministeriet

**AMNESTY
INTERNATIONAL
DANSK AFDELING**

Gammeltorv 8, 5.sal
1457 København K.

T: 33456565

F: 33456566

Amnesty International Danmarks bemærkninger til forslag om ændring af udlændingeloven og lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (Styrkelse af udlændingemyndighedernes værktøjer til kontrol af udlændinge i forbindelse med indrejse i og ophold i Danmark)

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved en e-mail den 29. juni 2023 anmodet Amnesty International Danmark (herefter Amnesty) m.fl. om en udtalelse angående udkast omhandlende forskellige foreslåede ændringer af udlændingeloven samt særloven om midlertidig opholdstilladelse til personer fordrevet fra Ukraine. Amnesty takker for denne anmodning og har følgende bemærkninger, der er uddybet under nedenstående overskrifter:

- **Fokus på midlertidighed i dansk flygtningebeskyttelse**
- **Ophævelse af 10 års frist ved besøg i hjemlandet (§ 19, stk. 3, 1. pkt.)**

Fokus på midlertidighed i dansk flygtningebeskyttelse

Amnesty ønsker indledningsvist at understrege, at vi finder det fremherskende fokus på midlertidighed i dansk flygtningebeskyttelse yderst problematisk. Allerede i et høringsnotat fra januar 2019 redegjorde vi i Amnesty for denne bekymring i forbindelse med L140, også kendt som 'Paradigmeskiftet'¹. Vi har i 2022, i samarbejde med otte andre civilsamfundsorganisationer, udgivet et positionspapir, hvori det beskrives, hvordan midlertidighedspolitikken påvirker flygtninge yderst negativt², hvorfor det dermed desværre også har vist sig, at vores bekymringerne fra 2019 var velbegrundede. Fra forskning³ på området ved vi også, at dette fokus på midlertidighed er nedbrydende, og at den førte politik ikke alene påvirker og lægger pres på den enkelte flygtning, men også skader integrationsprocesser samt det danske erhvervsliv. Dette blev der gjort opmærksom på ved en konference på Christiansborg den 10. maj 2023, som vi afholdt i samarbejde med de samme otte civilsamfundsorganisationer⁴.

¹ <https://amnesty.dk/wp-content/uploads/media/5225/l-140-midlertidigt-ophold-mv.pdf>

² <https://amnesty.dk/wp-content/uploads/2022/06/Positionspapir.pdf>

³ Se bl.a. bogen "Paradigmeskiftets Konsekvenser" redigeret af Mikkel Rytter, Sarah-Louise J. Mortensen, Susanne Bregnbæk og Zachary Whyte, der udkommer ved Aarhus Universitetsforlag den 17. august 2023, og rapport fra Institut for Menneskerettigheder "Man kan aldrig føle sig sikker" (2022) af Nadja Filskov, Trine Otto Hansen, Sidsel Larsen, Marie Juul Petersen og Nikolas Feith Tan.

⁴ <https://amnesty.dk/vaer-med/tilmelding-til-konference/>; <https://www.dignity.dk/nyheder/konference-midlertidighed-i-asylopolitikken-skaber-frygt-hos-flygtninge/>.

Oplæg ved bl.a. professor i jura ved Aarhus Universitet Jens Vedsted-Hansen, lektor ved VIA University College Stinne Østergaard Poulsen, Head of People and Culture ved Sanistål Svend Pedersen.

Vi gentager derfor vores position på området, som også kan læses i notatet fra 2022: At vi henstiller til et opgør med det eksplicite fokus på midlertidighed i dansk flygtningebeskyttelse, så de personer, der opnår ophold rent faktisk kan føle sig trygge.

Derudover opfordrer vi også til en ændring af Udlændingelovens §11 stk. 3, så flygtninge kan søge om permanent ophold efter henholdsvis tre eller fem år.

Ophævelse af 10 års frist ved besøg i hjemlandet (§ 19, stk. 3, 1. pkt.)

I det fremsendte ændringsforslag fremgår det, at den nuværende tidsbegrænsning på 10 år for inddragelse af en flygtnings opholdstilladelse ved kortvarige ophold (omtalt som ferie i lovforslaget) i oprindelseslandet skal ophæves, så det dermed bliver muligt at revurdere beskyttelsesbehovet for alle, der besøger deres hjemland, uanfægtet af, hvor længe de har haft opholdstilladelse i Danmark. Som det allerede forholder sig, vil det ikke betyde noget, om deres opholdstilladelse er permanent eller tidsbegrænset.

Det er Amnesty's position, at en permanent opholdstilladelse også skal betyde permanent sikkerhed for den enkelte flygtning i Danmark. En permanent opholdstilladelse i Danmark tildeles på nuværende tidspunkt personer, der har haft ophold i Danmark i minimum otte år; en betydelig tidsperiode, der manifesterer et styrket tilknytningsforhold til Danmark. En permanent opholdstilladelse skal ikke sættes over styr på baggrund af et kortere besøg i oprindelseslandet.

Uanfægtet om opholdstilladelsen er permanent eller ej, spiller opholdsperioden ind på den enkeltes tilknytning til Danmark. Som ministeriet også selv henviser til i forslaget, så er Danmark forpligtet til at respektere den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8, som omhandler retten til respekt for privatliv og familieliv. I EMRK's artikel 8 står der: ”1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. 2. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskyttes andres ret og frihed.”⁵ Det betyder, at eventuelle inddragelser af opholdstilladelser for personer med opholdsperioder på 10 år eller derover oftest vil være i strid med EMRK's artikel 8.

Det ønskede resultat af den foreslåede lovændring vil derfor, efter Amnestys vurdering, være ekstremt begrænset, mens det med sikkerhed vil føre til øget usikkerhed og utryghed for herboende flygtninge. Den foreslåede lovændring vil i stedet blot skabe utryghed og lægge pres på nuværende, herboende flygtninge, og det er heller ikke utænkeligt, at det kan virke afskrækkende på personer med potentielt beskyttelsesbehov, der ankommer til Danmark.

Man kan desuden forestille sig, at de sager, der nødvendigvis skal tages op og gennemgås på baggrund af den foreslåede ændring, kommer til at være et spild af tid og ressourcer for de administrerende myndigheder. Dette især med tanke på det notat, der er udgivet i juni 2023 af Udlændingestyrelsen, Flygtningenævnet og Udlændingenævnet, som peger på, at den hidtidige procedure i inddragelsessager (bl.a. af syriske flygtninges opholdstilladelser) højst sandsynligt er i strid med EMRK's artikel 8.⁶ Det er klart, at dette skal prøves ved domstolene, og vi forventer selvsagt, at ministeriet holder sig opdateret på praksis her.

Amnesty fraråder derfor, at den foreslået lovændring af udlændingelovens §19, stk. 3, 1. pkt gennemføres jf. ovenstående argumenter. Vi mener, at det er et problematisk indgreb i herboende og kommende flygtninges rettigheder, og at det er unødvendigt utryghedsskabende.

⁵https://menneskeret.dk/files/media/dokumenter/om_os/om_menneskerettigheder_diverse/den_europaeiske_menneskerettighedskonvention.pdf

⁶ Se det dynamiske notat her (tilgået 11. august 2023): <https://fln.dk/-/media/FLN/Publikationer-og-notater/Artikel-8-afg%C3%B8relser-fra-EMD/25072023/EMRK-art-8-25072023.pdf?la=da&hash=BA935AC447F4AC1AF1D10C153BFEB286E6F0441D>

Amnesty International Danmark anbefaler:

- At der gøres op med den nuværende eksplicite politik omkring midlertidighed i dansk flygtningebeskyttelse – som minimum, at der ikke pålægges yderligere fokus i gældende lovgivning.
- At den foreslåede ophævelse af 10 års frist ved rejser til oprindelseslandet ikke gennemføres (Udlændingeloven §19, stk. 13, 1. pkt).

Venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Vibe Klarup'.

Vibe Klarup, Generalsekretær
Amnesty International